

Πολλά φυτά φαίνονται ὅτι ἀλλάζουσι θέσιν, καὶ αἱ ἀγνοοῦντες τὴν αἰτίαν ταύτην τοῦ μετατοπισμοῦ πιστεύουσιν ὅτι αἱ ῥίζαι περιπνεύουσι. Τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἀληθές, ἀλλ' εἶναι ἀπαιτητὸν φαινόμενον. Ἰδοὺ τί συμβαίνει: Ἀπὸ τὸν λαμβὸν τῆς ῥίζης, δηλ. ἀπὸ τὴν βάσιν τοῦ καυλοῦ, γεννῶνται ὀφθαλμοὶ κατὰ μίαν διεύθυνσιν, οἵτινες ἀναγκάζονται κατ' ἔτος τὴν βλάστησιν τοῦ φυτοῦ, κατὰ δὲ τὴν ἀντίθετον, γίνεται καταστροφή τοῦ παλαιότερου μέρους. Ὡστε δὲν εἶναι τὸ ἴδιον φυτόν, τὸ ὅποιον ἐσάλευσεν ἀπὸ τὸν τόπον του, ἀλλ' ἡ ἀνανέωσις αὐτοῦ, ἥτις ἐκέρδισεν ὀλίγον τόπον.

Ἐπειδὴ αἱ ῥίζαι εἶναι τὸ θρεπτικώτερον τῶν ὀργάνων τοῦ φυτοῦ ἔχουσιν ἀνάγκην ἀέρος, διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαιότατον ἡ ἄνω τῶν ῥιζῶν, καὶ περίξ τῶν ῥιζῶν γῆ, νὰ μὴν εἶναι σκληρὰ καὶ πετρωμένη, ἀλλ' ἀραιὰ καὶ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐπιτυγχάνομεν διὰ τῶν συχνῶν σκαλισμάτων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κάμνωμεν κυρίως μετὰ τὰ ποτίσματα. — Ἐάν αἱ ῥίζαι δὲν ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν αἶρα τὸ φυτόν ἀσθενεῖ καὶ ἀποθνήσκει. — Ὁ λόγος οὗτος μᾶς διδάσκει προσέτι ὅτι ποτὲ δὲν πρέπει νὰ φυτεύωμεν τὰ δένδρα εἰς βαθεῖς λάκκους· ὅπου, ἐάν τὰ φυτεύσωμεν οὕτως, βιάζομεν τὰς ῥίζας νὰ μὴν ἐνεργήσωσι καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ νεκρωθῶσιν. Τὰ βαθύως φυτευόμενα δένδρα, τότε μόνον σώζονται, ὅταν γεννήσωσιν ἄλλας ῥίζας ὑψηλότερα, ἥτοι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, αἵτινες θὰ ἀντικαταστήσωσι τὰς καταδικασθείσας διὰ τῆς κακῆς μας φυτείας εἰς θάνατον.

Τὰ σχήματα τῶν ῥιζῶν εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα· αἱ ἔξαι ὅμως σημεῖώσεως ῥίζαι εἶναι:

Ἡ κωνικὴ ἢ κωνοκάθετος, ἥτις εἶναι παχυτέρα εἰς τὸν λαμβόν, καὶ λεπτόνεται βαθμηδὸν εἰς τὸ ἄκρον, ὡς ἡ τοῦ δαυκίου.

Ἡ θυσανώδης, ἥτις σύγκειται ὑπὸ πολλῶν ἰνωδῶν διακλαδώσεων, καὶ ὁμοιάζει θύσανον (φοίνταν).

Ἡ ἀτρακτοειδής, ἥτις εἶναι παχυτέρα εἰς τὸ μέσον καὶ λεπτοτέρα εἰς τὸν λαμβόν καὶ εἰς τὴν κορυφήν.

Ἡ γογγυλοειδής, ἥτις εἶναι σχεδὸν σφαιρικὴ, ὡς π. χ. ἡ τοῦ κοινοῦ γογγυλίου.

Ἡ μαστιγοειδής, ἥτις ἔρπει ἄνω ἢ κάτω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὡς λωρίον μάστιγος (καμτζικίου).

Ἡ ἰνώδης, ἥτις σύγκειται ἀπὸ πολλὰς ῥίζας ἰσοπαχεῖς καὶ κυλινδρικές, ὡς αἱ ῥίζαι πολλῶν κρομμύων.

Ἡ ὀζώδης, ἥτις ἔχει ἀπὸ διάστημα εἰς διάστημα ἔξους (δηλ. ῥόζους).

Λέγεται δὲ ἡ ῥίζα ἑυλωδής, ἐάν εἶναι σκληρὰ καὶ στερεὰ ὡς αἱ περισσότεραι ῥίζαι τῶν δένδρων μας, καὶ σαρκώδης, ἐάν εἶναι τρυφερὰ χωρὶς νὰ ἔχη ἑυλωδῆ συστατικά.

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

THE

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλιλαίου).

Α.

Τὸν Ροβέρτον Βάλλ εἶδον κατὰ πρῶτον ἐσπέραν τινὰ τοῦ μηνὸς δεκεμβρίου. Ἦτο περίπου ἐβδόμη ὥρα· ἡ ἐξαδέλφη μου καὶ ἐγὼ, ζαρωμένοι ὑπὸ τὰ παρρηπετάσματα τοῦ παραθύρου, ἐβλέπομεν ἀνυποπομόνως πίπτουσαν τὴν χιόνα, ἥτις ἐκάλυπτεν ἀθρόως τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας.

Ἡμῶν εἴκοσι δύο ἔτην, ἡ δὲ Λουίζα δέκα ἐπτά. Ἦτο ἐνδεδυμένη, — νομίζω ὅτι τὴν βλέπω ἀκόμη, — ἐνδυμα μεταξίνον χρώματος ροδίνου ἀνοικτοῦ· οἱ τρυφεροὶ ὤμοι καὶ ἡ ὥραια καὶ ξανθὴ κεφαλὴ αὐτῆς ἐξήρχαντο τοῦ ἐνδύματος ὡς λευκὸν κρίνον ἐξ ἀνθοδέσμης ρόδων. Ἦτο θελκτικωτάτη καὶ τὸ ἔλεγον εἰς αὐτὴν τότε ἔτρεχε γελῶσα ὅπως θαυμάσῃ ἑαυτὴν εἰς τὸν καθρέπτην, ἔπειτα ἐπανήρχετο καὶ ἐγγίζουσα τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰς ὕλους, «δὲν θὰ ἔλθῃ,» ἔλεγεν ἀναστενάζουσα.

Θέλουσα νὰ διασκεδάσω τὴν πληξίν της, τὴν ὁμίλουν περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας της, περὶ τῶν ἐνδυμάτων της, περὶ τῆς εὐθύμου ζωῆς τὴν ὁποίαν ἠδύνετο νὰ ζήσῃ μετὰ τὸν γάμον της· ἀλλὰ μόλις μὲ ἤκουεν. — Ἄν δὲν μὲ ἤρεσκεν! ἔλεγε· συλλογίσου, Μαγδαληνή, ὅτι, ἐν ᾧ εἴμεθα σχεδὸν νυμφευμένοι, δὲν γνωρίζομεθα. — Αἰφνης ῥογήσασα, — ἰδοὺ αὐτὸς, ἀνέκραξεν, αὐτὸς εἶναι, εἶναι ὁ Ροβέρτος!

Ἡ ἐξωτερικὴ πύλη ἠνοίχθη βρέως καὶ ἄμαξα, εἰσελθοῦσα εἰς τὴν αὐλὴν, ἐσταμάτησεν ἀκριβῶς ὑπὸ τὰ παράθυρά μας· ἀνθρωπὸς τις ἐξῆλθε μετὰ ταχύτητος, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐλαφρὸν ἐρύθημα ἐφώτιζε τὴν συνήθως ὠχρὰν μορφήν τῆς Λουίζας. — Δὲν τολμῶ νὰ καταβῶ, ἐψιθύρισε μετὰ συγκινήσεως. Ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ἡ τύχη μου εὕρισκεται ἐκεῖ, ὑπὸ τοὺς χαρμακτῆρας αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ τὸν ἴδω κατὰ πρόσωπον!

— Τί φοβείσαι; ἀπήντησα· μὴ δὲν εἶσαι ἐλευθέρα;

Καὶ ὅμως ἔτρεμον καὶ ἐγώ. Ὁ γάμος τῆς Λουίζας καὶ τοῦ Ροβέρτου Βάλλ, ἀποφασισμένος πρὸ τοσαύτου χρόνου, ἀνγγελλόμενος ταπεινῇ τῇ φωνῇ πρὸς ὅλους ἡμῶν τοὺς φίλους, ἐφαίνετο εἰς ἐμὲ ὡς πρᾶγμα τετελεσμένον, καὶ ἐν τούτοις ἡ Λουίζα καὶ ὁ Ροβέρτος δὲν εἶχόν ποτε ἰδεῖ ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Οἱ πατέρες αὐτῶν, παιδικοὶ φίλοι καὶ σύντροφοι κατὰ

τὰς ἀρχὰς τοῦ σταδίου αὐτῶν, εἶχον ἀρχίσει μαζί τὴν τύχην των. Βραδύτερον, μετὰ τινὰ ἀτυχήματα, ἐχωρίσθησαν, ἀλλὰ τοῦτο οὐδὲν ἔβλαψε τὴν φιλίαν των. Ὁ Κ. Βάλλ ὑπῆγεν ὅπως ἀποκαταστάθῃ εἰς Νέαν Ὑόρκην μετὰ τοῦ υἱοῦ του, ἡλικίης τότε τεσσάρων ἐτῶν. Ὁ δὲ θεὸς μου, μείνας εἰς Γαλλίαν, πρέσχεν εἰς αὐτὸν συχνάκις, ἂν καὶ ἡ ἀπόστασις ἦτο τοιαύτη, ὑπηρεσίας τινὰς, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας εὐγενὴς ψυχὴ δὲν δύναται νὰ λησμονήσῃ. Ἡ γέννησις τῆς Λουίζας, προξενήσασα τὸν θάνατον τῆς μητρός της, συνάδεσε τὸν θεὸν μου μετὰ τοῦ Κ. Βάλλ, ὅστις εἶχε χηρεῖσαι καὶ αὐτὸς πρὸ τινῶν ἐτῶν, διὰ νέου δασμοῦ στερεωτέρου καὶ λυπηροτέρου. Ἡ μικρὰ ὀρφανὴ ὑπῆρξεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἐν τῇ διαγωγῇ τῶν δύο ἐκείνων ἀνδρῶν, ἡ προσωρισμένη σύζυγος τοῦ Ροβέρτου, ὁ δὲ γάμος αὐτὸς, ὁ μέλλον νὰ συγγενεύσῃ εἰς μίαν οἰκογένειαν δύο βίους παθόντας παρομοίως δοκιμασίας, ὑπῆρξε τὸ ὄνειρον καὶ ὁ μόνος σκοπὸς αὐτῶν. Ἡ Λουίζα καὶ ὁ Ροβέρτος, μακιδανόντες νὰ ζῶσιν, ἐμαθον καὶ νὰ ἀγαπῶνται.

Τὸ δυσχερὲς τῶν ὑποθέσεων τοῦ Κ. Βάλλ ἐκράτησαν αὐτὸν ἐτη πολλὰ μακρὰν τῆς Γαλλίας, ὅτε δὲ τέλος ἐνόμισεν ἐκυτὸν ἐλεύθερον ν' ἀναχωρήσῃ, ὁ θάνατος κατέλαβεν αὐτόν. Ὁ Ροβέρτος, ἠναγκασμένος ν' ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τὰς δυσχερείας τῆς βεβαρημένης κληρονομίας, ἔμεινε πολλοὺς ἔτι μῆνας εἰς Νέαν Ὑόρκην· ἀλλὰ δὲν ἐλησμονεῖ τὴν τελευταίαν εὐχὴν τοῦ πατρὸς του καί, ὅμα ὡς αἱ δυσκολίαι ἐξωμολύνθησαν, ἡ πρώτη αὐτοῦ σκέψις ὑπῆρξεν ἡ Γαλλία, ἡ νῆξ του μνηστή, ἡ ἀγνωστος ἐκείνη οἰκογένεια, ἣτις ἀνυπαμόνως περιέμενεν αὐτόν.

Ἡ Λουίζα, ἀκούουσα νὰ ὁμιλῶσι καθ' ἐκάστην περὶ τοῦ Ροβέρτου, συνεδέθη ἀνεπαίσθητως μετ' αὐτοῦ διὰ τσοῦτων δασμῶν, λαπτῶν ὅμα καὶ ἰσχυρῶν, ὥστε ἤθελε νομίσει ἐκυτὴν ἀτυχὴ ἂν ἐμάνθανεν ὅτι ὁ γάμος οὗτος ἦτο ἀδύνατος. Καὶ ὅμως αἰφνιδίᾳ ἀνησυχία κατέλαβεν αὐτὴν μέλλουσιν νὰ ἴδῃ τὸν Ροβέρτον. — Τί ἐμέλλε ν' ἀπομείνῃ ἐκ τοῦ φιλτάτου της ἰθακκοῦ; ὁ νέος, ὅστις τὴν περιέμενεν ἐκεῖ πλησίον, ἦτο τῶ ὄντι ὁποῖος ὤνειρεῖτο αὐτόν; Ἦτο ἄρα γε αὐτὸς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα πρὸ τσοῦτου καιροῦ μετὰ τσοαύτης ἀγνοίας καὶ πίστεως; Ἦτο, ἀληθῶς, εἰσέτι ἐλευθέρα; ἀλλ' ἡδύνατο ἄρα γε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἐλευθερίας της; Εἶχε πράγματι τὴν δύναμιν ν' ἀπορρίψῃ αἰφνης τσοαῦτα ὄνειρα καὶ τσοαύτας ἐλπίδας σχηματιζούσας τὴν ὑφὴν αὐτὴν τῆς ζωῆς της; Ἦσθάνετο συγκεχυμένως, ἡσθάνομην δὲ καὶ ἐγὼ ὡς αὐτὴ, ὅτι ἡ τύχη της ἐξέφυγεν αὐτὴν λαθραίως, καὶ ὅτι δὲν ἦτο πλέον κερὸς ὅπως προσπαθῇ ν' ἀναλάβῃ αὐτήν.

Ἠγάπων αὐτὴν περιπαθῶς. Εἴωμεν ὡς δύο ἀδελ-

φί προὐ δέκα ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ οἶκτος τοῦ θεοῦ μου με παρέλαβεν ὀρφανὴν καὶ πτωχὴν. Οὐδαὶς τῶν λογισμῶν τῆς Λουίζας ἦτο πρὸς ἐμὲ ξένος, καὶ δὲ καρδίαι ἡμῶν ἐπάλλουντο ὑπὸ τῶν αὐτῶν συγκινήσεων. Εἰδέπομεν ἀλλήλας σιωπῶσαι. — Ἐμπρὸς, εἶπε τέλος, κάλλιον ἀμέσως παρὰ ἀργά. — Με ἔλαβε δ' ἐκ τῆς χειρὸς καὶ κατέδημεν βραδέως. Ἐσταμάτησεν ὅμως, εἰσέτι τζαλαντευομένη, πρὸ τῆς θύρας τῆς μικρᾶς αἰθούρας, ὅπου συγγενεῖς τινες καὶ παλαιοὶ τινες φίλοι εὐρίσκοντο συνηγμένοι· ἀλλ' ἤνοιξα τὴν θύραν καὶ ὤθησα αὐτὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς.

Ὁ Ροβέρτος Βάλλ ἔπατο ἐνώπιον ἡμῶν, ἐρῆος παρὰ τὴν ἄκραν τῆς ἐστίας καὶ ἐκυπταν ὀλίγον πρὸς τὸν θεὸν μου. Κατὰ πρώτην ὄψιν δὲν μοι ἐφάνη ὠραῖος· καὶ ὅμως ἡ ἀκνήνιστος αὐτῇ μορφῇ, ἡ δασύς, οὐλὴ καὶ μέλαινα αὐτοῦ κόμη, με ὑπέδειξαν χαρμητῆρα ἰσχυρὸν καὶ ἔχοντα θέλησιν. Ὁ θεὸς μου παρουσίασεν αὐτόν εἰς τὴν κόρην του καὶ ἤρξαντο ὁμιλοῦντες καὶ οἱ τρεῖς. Νομίζω ὅτι τὰ βλέμματὰ τοῦ Ροβέρτου δὲν προσηλώθησαν ἐπάνω μου ἐπὶ ἕν κἂν λεπτόν κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τῆς ἐσπέρας· ἡδυνήθην λοιπὸν νὰ σπουδάσω αὐτόν ἐν ἀνέσει. Εἶχε τὸ ἀνάστημα μέτριον, εὐλύγιστον καὶ νευρώδες, τὸ δ' ὕψος ὑπερήφκον· ἀλλ' ἐνίστε ἐκφρασίς τρυφερὰ καὶ ἀπαλὴ ἐκάλυπτεν αἰφνης τὴν κατὰ τι ψυχρὰν λάμψιν τῶν ὀφθαλμῶν του. Καὶ τὸ μειδίσμα του δὲ εἶχε γλυκύτητα ἰδιαιτέραν καὶ ἀπροσδόκητον, καθιστῶσαν αὐτὸ γοητευτικόν. Ὁ θεὸς μου ἤρώτησεν αὐτόν περὶ τοῦ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις βίου του, ἐκεῖνος δὲ ἀπάντησε μετὰ ὕψους εὐσυνειδήτου εἰλικρινείας, ἣτις ἐνέπνεεν ἐμπιστοσύνην. Διηγήθη μετὰ ἀπλότητος ἀλλὰ καὶ γραφικότητος πολλὰ συμβάντα αὐτοῦ, τὰ μὲν κωμικά, τὰ δὲ τραγικά, ἅπαντα δὲ δυνάμενα νὰ δώσωσιν εἰς ἡμᾶς ἀκριβῆ ἰδέαν τῶν παραδόξων ἐκείνων ἡθῶν, ἐν οἷς ἡ ἀτομικὴ δύναμις ἰσχύει συχνάκις πλέον τοῦ δικαίου, καὶ ἐν οἷς ἕκαστος ἀγωνίζεται καὶ διακινδυνεύει μόνος, μετὰ τοῦ συγκεχυμένου σμήνους τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν συμφερόντων. Ἡ ἀδιαφορία, καὶ μάλιστα ἡ καταφρόνησις αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον, μοι ἐπροξένησαν ἐντύπωσιν. Ἐφθείς, ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας, μετὰ τῶν σφοδρῶν ἐκείνων μαχῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ σκληρότατος ἐγωῦσμός συνίσταται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ ἐνστικτον τῆς ἰδίας συντηρήσεως, ἐρεθιζόμενον ὑπὸ τοῦ κινδύνου, εἶχε συνειθίσει νὰ μὴ φοβῆται τὸν θάνατον οὔτε δι' ἐκυτὸν οὔτε διὰ τοὺς ἄλλους· ὁ θάνατος ἦτο στοίχημα καὶ οὐδὲν περιπλέον.

Βεβαίως ὁ Ροβέρτος Βάλλ ἐπερχόμενος αἰφνιδίως μετὰ τῆς παρισινῆς ἡμῶν κοινωνίας ἀπείχε

πολὺ τοῦ κοινοῦ· ἂν καὶ δὲν εἶχέ τι τὸ παράδο-
ξον, ἂν καὶ δὲν εἴηται νὰ προξενῇ ἐντύπωσιν, ἐ-
πρακάλει ὁμοῦς τὸ ἐνδιαφέρον. Ἐνίοτε, ἐν ᾧ διεηγέτο
ἐπεισόδιόν τι τοῦ παρελθόντος βίου του, οἱ ὀφθαλ-
μοί του ἤστραπτον αἴφνης, αἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ συν-
εστέλλοντο καὶ ἐνόει τις ὅτι θερμὰ πάθη ἐκρύ-
πτοντο ὑπὸ τὴν ἀτάραχον σοφιστικὴν τοῦ προσ-
ώπου του. Ἐστρεφόμενὴ τότε, ὡς ἐξ ἐμφύτου,
πρὸς τὴν Λουίζαν, καὶ ἀνελogiζόμενὴ ἀκουσίως ὅτι
ἦτο παραπολὺ τρυφερὰ ὥστε νὰ συμβαδίσῃ μετὰ
τοῦ νέου ἐκείνου. Ἐφάνταζόμην αὐτὸν διάφορον,
ὀλιγώτερον ἰσχυρὸν, ὀλιγώτερον ἀποφασιστικόν,
ὁμοιάζοντα μᾶλλον πρὸς τὴν Λουίζαν, ἢ τις ἦτο ἡ
ζῶσα χάρις καὶ ἀδυναμία. Ποσάκις ἡ Λουίζα καὶ
ἐγὼ ἐζωγραφίσσαμεν ἀμυθικῶς τὸν Ροβέρτον! Αἱ
ἐπιστολαὶ τοῦ Κ. Βάλλ, ἐμπνεόμεναι ὑπὸ τῆς πα-
τρικῆς ὑπερηφανεῖας, εἶχον παράσχει εἰς ἡμᾶς πολ-
λοὺς τῶν χαρακτηριστῶν τῆς ἰδανικῆς ἐκείνης εἰκόνης·
ἀλλ' ἡ νεανικὴ ἡμῶν φαντασία εἶχε συμπληρώσει ἡ
μᾶλλον ἀναπλάσει αὐτὴν αὐθαϊρέτως. Μεθ' ὁποίας
λοιπὸν περιεργείας παρατήρησα αὐτὸν κατὰ τὴν
πρώτην ἐκείνην ἐσπέραν!

Ἐκάθητο πλησίον τῆς Λουίζης, ἐγὼ δ' ἐμειδίον
ἀκουσίως, διότι εἶλεπον πόσον ταχέως αὕτη μ' ἐλη-
σμονεῖ ἀκούουσα αὐτόν. Καὶ τῶντι, ποίαν ἀνάγκην
εἶχεν ἐμοῦ; Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠσθάνθην ζωηρῶς
κατὰ πρῶτον τὴν ἐν τῷ βίῳ ἀπομόνωσίν μου
καὶ τὴν εἰς τὰ μέλλον ἀχρηστίαν μου. Μέχρι ταῦδε
ἡ πρὸς τὸν θεῖόν μου εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ πρὸς τὴν
Λουίζαν ἀγάπη ἐπλήρουν ὁλόκληρον τὴν καρδίαν
μου· δὲν ἐνόμιζον αὐτὴν ἐπιδεκτικὴν νέας ἀγάπης·
ἀλλὰ, βλέπουσαν τὴν νέαν ταύτην εὐτυχίαν, ἢ τις
ἐγεννᾶτο πλησίον μου, παραδόξως ἀνησυχία μὲ
κατέλαβε. Στηριζομένη ἐπὶ τοῦ θρανίου τοῦ θεῖου
μου, ἠκολούθουν διὰ βλέμματος ἀλλόφρονος τὰ εἰω-
πηλὸν παιγνίδιον τοῦ εὐδὲς· εἶλεπον πίπτοντά τὸ
ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ χαρτίκα καὶ τοὺς παίζοντας
συναθροίζοντας αὐτά, καὶ ἤκουον τὰ ψιθυρίσματα
τῆς Λουίζης καὶ τοῦ Ροβέρτου, συγχέομενα καὶ ἀ-
παντώμενα. Τί ἄρά γε ἔλεγον;

Πολλὴ ὥρα παρήλθεν οὕτως· ἔπειτα, ἐπειδὴ ὁ
θεῖός μου μὲ παρεκάλεσε νὰ τραγωδήσω, προθύμως
ὑπήκουσα, χείρουσα ὅτι ἀπέφευγαν τὴν ἀνεξήγητον
πληξίν μου, καὶ, ἀνοίξασα βιβλίον τι μουσικῆς, εὗ-
ρον κατὰ τύχην τεμάχιον τῆς *Αἰκλήστεος*. Ἀγνοῶ
τίς ἰσχυρὰ συγκινήσεις, τίνας κομώμεναι δυνάμεις
ἐξηγέρθησαν τότε ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ δαιμονίου
Gluck εἰς τὴν ὑπὸ προαισθημάτων ταραττομένην
ψυχὴν μου· ἀνεῦρον, ὅπως ἐκφράσω τοὺς ἀθανάτους
στόνους τῆς Αἰκλήστεος, ἤχους τοὺς ὁποίους δὲν ἐ-
γνώριζον ὅτι εἶχον, καὶ τὰ δάκρυα μὲ κατελάμβαν-
ον, ὅτε, στρέψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν καθρέ-

πτυν, ὅστις ἐν μέρει ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῆς ἀντικρῆ
σκιάς, εἶδον τὰ βλέμματα τοῦ Ροβέρτου προσηλω-
μένα ἐπ' ἐμοῦ μετὰ βαθύας ἐλθράσεως ἐκπλήξεως
καὶ θυμασμοῦ. ἠσθάνθην τότε βίγος ὑπερηφανεῖας,
μετὰ δὲ ταῦτα ἀκαταμάχητος δαιλία κατέλαβε τὸ
πνεῦμά μου καὶ ἐσταμάτησα αἴφνης. Πολλὰ ἔτη
παρήλθον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, συμβάντα ἀνε-
πανόρθωτα ἐπῆλθον, σκληραὶ δοκιμασίαι κατεσπά-
ραξαν τὴν ψυχὴν μου· καὶ ὅμως δὲν δύναμαι νὰ
λησμονήσω τὸ πρῶτον ἐκεῖνο βλέμμα, τὸ φανέν
ἐντὸς σκοτεινοῦ καθρέπτου, βλέμμα οὗτινος δὲν ὑ-
πώπτεισθαι τότε τὴν ἀπαισίαν δυνάμιν.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ροβέρτος ἐπαυήλθεν, ὡς καὶ τὴν
ἄλλην ἡμέραν καὶ τὰς μετ' αὐτὴν, καταλαβὼν οὕ-
τω μετὰ τῆς οἰκαγενεῖας τὴν θέσιν ἐπισήμου
μνηστῆρος. Ὁ θεῖός μου δὲν ἐσκέφθη νὰ ἐναντιωθῇ
εἰς τὰς συχνὰς ταύτας ἐπισκέψεις. Μὴ δὲν ἔπρεπεν
οἱ δύο ἐκεῖνοι νέοι νὰ γνωρισθῶσι πρὸς ἀλλήλους;
Ἄλλως τε ἡ Λουίζα δὲν προσεπάθει νὰ πολεμήσῃ ἢ
νὰ κρύψῃ τὴν ζωηρὰν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν ἠσθά-
νετο πρὸς τὸν Ροβέρτον. — Μὲ ἀγαπᾷ ἄρά γε; ἔ-
λεγεν ἐνίοτε ὑπομειδιῶσα, καὶ ἡ πρὸς ἐαυτὴν δυσπι-
στία αὕτη μὲ ἐφάνετο ὡς τὸ πρῶτον ἀμύπημα
τοῦ ἔρωτος.

Καθ' ἡμέραν ὁ Ροβέρτος ἐγίνετο προσφιλέστερος
εἰς ἡμᾶς· ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐπιρ-
ροὴν τῆς ζωηρᾶς καὶ τρυφερᾶς ἐκείνης φύσεως, τῆς
ἰσχυρᾶς ἀλλὰ γλυκεῖας ἐκείνης θελήσεως, ἢ τις ἐδέ-
σποζεν ἄνευ κόπου. Ὁ βίος του διήρχετο παρὰ τὴν
ἐστίαν ἡμῶν καὶ μόλις κατὰ τὰς ἐξ ἀνάγκης ἀέρ-
γους ὥρας τῆς πρωῆς ἔρριπτε βλέμματά τινα εἰς
τὰ θαυμάσια τῶν Παρισίων· αἱ μόναι εὐτυχεῖς στιγ-
μαὶ πρὸς αὐτόν, ἦσαν ἐκεῖναι τὰς ὁποίας διήρχετο ἐν
τῇ μικρᾷ ἡμῶν οἰκίᾳ, μετὰ τῆς Λουίζης καὶ ἐμοῦ.
Ἐφθανε συνήθως περὶ τὴν τρίτην ὥραν, μόλις δὲ
εἰσελθὼν, διεηγέτο λεπτομερῶς τοὺς πρωϊνοὺς αὐ-
τοῦ περιπάτους· ἀλλ' ἀπῆται καὶ αὐτὸς παρ' ἡ-
μῶν τὴν ἐξιστάρῃσιν τῶν μεγάλων ἀπὸ τῆς προ-
τεραίας συμβάντων. Ἐνίοτε ἐλαμβάνομεν ἀνὰ χεῖ-
ρας βιβλίον καὶ εἰς ἐξ ἡμῶν ἀνεγίνωσκε μεγαλο-
φώνως· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σωρὸς ἐρωτήσεων, ἀστει-
σμοὶ καὶ γέλωτες ἐπῆρχοντο καὶ ἡ ἀνάγνωσις διε-
κόπτετο· πᾶσα ἐπίσκεψις, ἐνοχλοῦσα τὴν ἀγαπητὴν
ἡμῶν οἰκειότητα, ἦτο δυσάρεστος. Φυλάττω εἰσέτι
ἀνεξάλειπτον ἐνθύμησιν τῶν ὥρων ἐκείνων, τῶν ὁ-
ποίων τὴν γλυκύτητα καὶ ὅλαι αἱ πικρίαι τοῦ βίου
μου δὲν μὲ κάμουναι νὰ καταρασθῶ.

Ὅτε ἤρχετο ἡ ἐσπέρα, ἐπικαίνομεν εἰς τὸ θέα-
τρον, ἢ, ἂν δὲν ἐξηρχόμεθα, ἐκαθήμην πρὸ τοῦ
κλειδοκουμβάλου καὶ ἐτραγωδοῦμεν μετὰ τῆς Λουίζης,
ἐν ᾧ ὁ θεῖός μου ἐπαιζε τὸ αἰώνιον του οὔτο.
Αὗται ἦσαν αἱ ὥραιοτεραι ὥραι ἡμῶν. Πολλάκις

μοί συνέβη, ἐν ᾧ ἐτραγώδουν, ν' ἀπαντήσω ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ 'Ροβέρτου προσηλωμένους ἐπ' ἐμοῦ μετὰ παραδόξου ἐκφράσεως· ἀλλὰ τοῦτο ἦτο στιγμιαῖον καὶ ἡ προξενουμένη ταραχὴ δὲν διήρκει πολὺ. Μίαν ἡμέραν μόνον, ὅτε ἐπέπληττον αὐτὸν διὰ τὴν ἀλλόφρονα ψυχρότητά του ὁσάκις ἡ Λουίζα ἐτραγώδει, ἐμειδίασε καὶ εἶπεν·— 'Η μουσικὴ, τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν εἶναι τέχνη ἀλλὰ πάθος καὶ σὺ, Μαγδαληνὴ, ἔχεις τὸ πάθος. — Ἡ Λουίζα ἴστατο πλησίον ἡμῶν καὶ ἐκεῖνος οὐδὲν προσέθηκε.

Κατ' ὀλίγον κατήντησα νὰ περιμένω τὴν ἀφίξιν τοῦ 'Ροβέρτου Βάλλ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀνυπομονησίας μεθ' ἧς καὶ ἡ Λουίζα ἀνεγνώριζον τὰ βήματα αὐτοῦ πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων. Διὰ τὴν συγκινήσει τοσοῦτον ζοιῆσαι καὶ νεῖαι δὲν μοί ἐπροξένησαν σπουδαίαν τινὰ ἀνησυχίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω. Βεβαίως ἡ ἀπειρία τοῦ ἔρωτος συνέτεινεν εἰς τὸ νὰ μὲ ἀπατᾷ δὲν εἶχον καμμίαν δυσπιστίαν πρὸς τὸ αἶσθημα τὸ ὅποιον ἐγεννᾶτο ἐντός μου· μὴ ὁ 'Ροβέρτος δὲν ἐμελλε νὰ γίνῃ σύζυγος τῆς Λουίζης, σχεδὸν ἀδελφός μου, καὶ μὴ δὲν ὤφειλον νὰ τὸν ἀχζῶ; Ἰσως δὲ καὶ μυστικὴ τις ἀδυναμία παρέτεινε τὴν ἀπάτην μου· ὑπεχώρουν βεβαίως εἰς τὸ ἀνανδρὸν ἐκεῖνο ἔνστικτον, τὸ κλεῖον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν πρὸ τοῦ κινδύνου, τὸν ὅποιον αἰσθανόμεθα καὶ δὲν τολμῶμεν νὰ ὀρίσωμεν. Ἄλλως τε ὁ βίος ἡμῶν παρήρχετο τοσοῦτον εὐαρέστως, αἱ ἐβδομάδες διεδέχοντο τὰς ἐβδομάδας, καὶ οὐδεὶς ἐσκέπτετο νὰ ἀριθμήσῃ αὐτάς. Ὁ θεὸς μου διέταξε νὰ διορθωθῇ, ἄνευ θορύβου, τὸ δεύτερον πάτωμα τῆς οἰκίας, τὸ ὅποιον προσδιώριζεν εἰς τὸ νέον ἀνδρόγυνον· αἱ ἐποιμασίαι τοῦ γάμου ἐγένοντο μυστικῶς, ὥς ἂν ὑπῆρχε κίνδυνος μὴ πτοηθῇ ἡ εὐτυχία ἂν διεκόπτετο· ἀλλ' ἀδικόπως ἀκούσαιο ὑπινιγμοὶ ὑπενθύμιζον εἰς ἕκαστον τὴν σκέψιν ὅλων. Ἡ Λουίζα ἦτο εὐδαίμων, ἐγὼ δὲ ἐπεθύμουν νὰ δικαιωνισθῇ ἡ μαγική ἐκείνη ἡρεμία.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1867 ὑπὸ Εἰρηναίου Ἀσωπίου, τῇ ἐθνικῇ συνεργασίᾳ φιλοκάλων λογίων. Ἔτος Α'. ΑΘῆναι, 1866.

Χρόνος. Ἡμερολόγιον τοῦ 1867 ὑπὸ Γ. Βαρσιάνου, ἔτος Γ'. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1866.

Πρὸς τοὺς μὴ ἐννοοῦντας τὴν ὠφέλειαν τὴν ὁποῖαν καρποῦται τὸ κοινὸν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν καλῶν ἡμερολογίων, ὅα φανῇ βεβαίως πρὸς

δοξον, ὅτι καὶ πάλιν βιβλιογραφούμεν περὶ ἔργων ἐφημέρων (4).

Ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Ἀμερικῇ ἀνυπολόγιστος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ἡμερολογίων· διότι, μὴ δυνάμενοι πάντες νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ νὰ ἀναγινώσκωσι σπουδαιότερα συγγράμματα, ἐπεξέρχονται περιέργως τὰ ἡμερολόγια, ἅτινα συνήθως περιέχουσι πλῆθος εἰδήσεων, ἐξ ἐκείνων αἵτινες χρησιμεύουσι καὶ ἀντὶ διδασκαλίας καὶ ἀντὶ τέρψεως. Μὴ τις δὲ νομίσῃ ὅτι εὐκόλος ἡ σύνταξις τῶν τοιούτων ἡμερολογίων· ἐξ ἐναντίας ὁ συντάκτης πρέπει νὰ γνωρίζῃ καλῶς τὸ κοινὸν πρὸς ὃ ἀποτείνεται, ὅπως συλλέξῃ πράγματα χρήσιμα καὶ εὐχάριστα εἰς αὐτό.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ Κ. Εἰρηναίου Ἀσωπίου. Μετὰ τὸ Μηνολόγιον, τὰς ἐορτάς, τὰς ἐκλείψεις καὶ τὰ τοιαῦτα, περιέχει ἠθικὰ ἀποφθέγματα καὶ διηγήματα, μικρὰν ἀλλ' ἀξιόλογον πραγματείαν περὶ γραφικῆς ἐν Ἑπτανήσῳ καὶ Κρήτῃ, ἀρχαιολογικῆς, ἀστρονομικῆς, ἱστορικῆς καὶ ἄλλας εἰδήσεις, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ ποιήσιν, πάντα δὲ ταῦτα ἐκτεθειμένα μετὰ χάριτος καὶ σαφηνείας, ὅπως γίνονται καταληπτὰ καὶ εἰς τοὺς ἥτον εὐμαθεῖς.

Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Κ. Ἀσωπίου ἐκδίδεται κατὰ πρῶτον τὸ ἔτος τοῦτο. Εὐχῆς δὲ ἔργον εἶναι νὰ τύχῃ καὶ πολλῶν ἀγοραστῶν, διότι τότε μόνον, πολλαπλασιαζομένων τῶν ἀντιτύπων, ἐλαττοῦται καὶ ἡ τιμὴ, καὶ διαδίδονται εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον αἱ γνώσεις.

Τοιαῦτα τινὰ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ δευτέρου ἡμερολογίου, τὸ ἕκτον ἔτος ἐκδιδόμενου ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, ἐπιμελεῖα καὶ δαπάνη τοῦ Κ. Συμ. Ἀνδρεάδου. Καὶ τοῦτο σκοπὸν ἔχει τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν τέρψιν τῶν ἀναγνωστῶν, καὶ τοῦτου ὁ συγγραφεὺς ἐσπούδασε τὸ κοινὸν πρὸς ὃ ἀποτείνεται. Ἡ γνώσις τῆς κοινωνίας, τοῦ milieu, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, μετὰ τὴν ὁποίαν ζῇ τις, δὲν εἶναι ὅσον εὐκόλος ὑποθέτομεν. Αἱ κοινωνίαι δὲν σύγκεινται ἐκ μιᾶς μόνης τάξεως ἀνθρώπων, οὔτε ὑπὸ ἀνθρώπων τὴν αὐτὴν ἐχόντων ἀνατροφὴν, τὰς αὐτὰς κλίσεις, τὰς αὐτὰς διαθέσεις, τὰς αὐτὰς ὁρέξεις, τὴν αὐτὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας. Ὁ πρὸς πάσας λοιπὸν τὰς τάξεις ταύτας ἀποτεινόμενος (καὶ τοιοῦτοι εἶναι οἱ γράφοντες ἡμερολόγια), ἀνάγκη νὰ ἐσπούδασε πάσας ἐκείνας τὰς περιστάσεις, ὅπως φανῇ πρὸς πάντας κοινωφελής. Κοινωφελὴς δὲ δὲν εἶναι πάντοτε ὁ γράφων μεγάλῃ, καὶ ὑψηλῇ, καὶ ὑπερβικτῇ θεωρήματα· διότι ἐλάχι-

(*) Ὅρα ἐν τῷ φυλλαδ. τῆς 1 Νοεμβρίου (399) τὴν περὶ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Κ. Βρατοῦ κρίσιν.